

Frist: 24. april

Sendes til: postmottak@krd.dep.no

Årlig rapport BOLYST

Til: KRD

Fra: Flakstad kommune

Dato: 22.4. 2014

Kommune:	1859 Flakstad
Prosjektnavn:	Skjelfjord – i tiden
Prosjektleder:	Frid Arntzen, Skjelfjord/ Kurt Atle Hansen/
Leder i styringsgruppen:	Kurt Atle Hansen, Nærings- og utviklingssjef i Flakstad kommune
Kontaktperson i fylkeskommunen:	Ole Bernt Skarstein
Forankring av prosjektet (flere kryss er mulig)	a) Styringsgruppe x b) Forankring i befolkningen x c) Samarbeid med andre aktører lokalt, regionalt/ nasjonalt x
Mål og eventuelle delmål med prosjektet. I hvilken grad har prosjektet nådd eller er prosjektet på vei til å nå sine mål?	<p>Hovedmål: Skape optimisme og nye arbeidsplasser, og legge til rette for tilflytting og befolkningsvekst.</p> <p>Generell status: Hovedprosjektet startet oktober 2011 som oppfølging av forprosjektet Historiske Skjelfjord 2010-2011. Det har vært arbeidet jevnt og godt, med bl.a. studietur til England og arbeid for å sikre historisk materiale og rettigheter. Det er i 2013 arrangert workshop med aktuelle fagmiljø invitert, og det er laget flere faglige utredninger av aktuelle tema for prosjektet. Prosjektet er forankret administrativt og politisk i kommunen.</p> <p>Delmål 1. <i>Etablering av et senter for formidling av lokal historie via interaktive media, utstilling og kafédrift.</i></p> <p>Status: Skjelfjord var åsted for en rekke spesielle hendelser i perioden 1940 – 1944. Våren 1940 var denne lille fiskarbondabygda reparasjonshavn for den allierte marinen etter sjøslaget om Narvik. Seinere ble bygda sterkt befestet av tyskerne med kystfort på mange utkikkspunkt med fri bane mot yttersida og innersida av Lofoten.</p> <p>Det ble i mai 2013 arrangert en workshop på Ramberg i regi av bolystprosjektet</p>

med deltakelse fra mange aktuelle fagmiljø som Universitetet i Tromsø, Museum Nord, Krigsmuseet i Narvik, Fortidsminneforeningen i Nordland, Moskenes og Flakstad historielag m.fl. Det ble presentert flere utredninger som prosjektet hadde bestilt (vedlegg), og disse viser potensialet for å etablere et formidlings-senter for lokal historie om krigen og andre epoker. Det er nå rimelig godt dokumentert at det faglige og historiske grunnlaget er til stede, også ift mulige kommersielle opplegg med opplevelsesturisme kombinert med kurs, skole m.v.

I løpet av høsten 2013 og vinteren 2014 er det fulgt opp med videre avklaring ift muligheter for lokalisering av et slikt senter, evt. i foreløpige lokaler i første fase. Dette følges videre opp utover sommeren 2014, og det er forhandlinger med et privat firma om mulige lokaler. Videre er det kartlagt interessenter som kan delta i realisering av et historisk senter i Skjelfjord, og det er dialog med Statens Vegvesen om avkjørsel og parkeringsplass langs E10. Det er engasjert prosjektleder (arkeolog) som bl.a. har under utarbeidelse en plan for skilting og merking av historiske attraksjoner i Skjelfjord, med tanke på en trinnvis realisering av et opplegg for visningsturer.

Delmål 2.

Etablering av rorbuanlegg til uleie for tilreisende, og som kan gi fastboende et midlertidig botilbud.

Status:

Selskapet West Side Story AS er etablert med mange lokale aksjonærer for å realisere et rorbuanlegg på vestsida av Skjelfjorden. Dette arbeidet går videre, og vil kunne realiseres hvis spørsmål om tomteforhold og rasfare avklares positivt.

I løpet av 2013 kom det kommunale bygget bl.a. eldresenter ut på salg, og selskapet har nå nettopp fått i orden kjøp av dette anlegget, som de kaller Skjelfjordheimen. Her skal det ordnes leiligheter for salg/utleie, og i tillegg blir det mulig å få leie kontorlokaler og selskapslokaler.

Bolystprosjektet har dialog med selskapet om mulig samarbeid videre ift dokumentasjonsarbeid, informasjon og evt. etablering av et historisk senter.

Delmål 3.

Kjøp av en komplett fiskebondegård med bygninger, kai, naust og stø skal styrke attraksjons- og næringsgrunnlaget ytterligere, og gi mulighet for utvikling av nye opplevelsestilbud.

Status:

Den aktuelle gården ble solgt i 2013 til private utenfor bygda, og det meste av innbo og løsøre ble solgt på auksjon. Skjelfjord innbyggerforening fikk organisere dette mot en viss godtgjørelse. Dette delprosjektet ble følgelig skrinlagt ift bolystprosjektet.

Delmål 4.

Dokumentasjon og visning av lokal historie og kultur skal gi bygda og Flakstad kommune flere muligheter til å ta i mot turister og andre besøkende, samt yte et bredt og særpreget tilbud. Dette kan igjen gi engasjement til videreutvikling og nye næringer.

	<p>Status:</p> <p>Det er utarbeidet flere faglige rapporter i regi av bolystprosjektet, og det er etablert et godt nettverk for informasjon og tilgang på historisk dokumentasjon om krigshistorien i Skjelfjord og området rundt Lofoten. Studietur til England i 2012 gav verdifull dokumentasjon og unike videointervju med veteraner fra de allierte marinefartøyene. Kontakter med tyske og norske arkiv supplerer dette.</p> <p>Det pågår nå arbeid med å finne flere større gjenstander som ble etterlatt da den allierte flåten brått måtte forlate Skjelfjord i mai 1940 etter at de var oppdaget av tyske fly. Kombinert med skilting og annen informasjon kan dette gi mye oppmerksomhet fremover, og legge grunnlag for å realisere historiske turer og besøksturisme. Mange kommer for å se stedet der deres far eller bestefar var under krigen, og mange vil legge blomster ved minnebautaen som er reist i Skjelfjord for de falne, eller på sjøen i fjordmunningen der mange ble gravlagt svøpt i flagget. Dette behovet er kanskje større enn forventet, og det omfatter nye generasjoner.</p> <p>Bolystprosjektet har også bidratt til å avdekke andre historiske epoker. Bl.a. er det flere bosted fra steinalder, det er sjøsamiske tufter og det er kartlagt et stort jernaldertun på Voland like Skjelfjord. I dialogen med reiselivet og Destination Lofoten kommer det klart frem ønske om å tilrettelegge flere attraksjoner der turister kan få formidlet historien på en levende måte. Det er under planlegging flere delprosjekt som skal følge opp bolystprosjektet når dette avsluttes.</p>
<p>Målgrupper for prosjektet, når prosjektet frem til disse?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prosjektet når mange av kommunens og bygdas befolkning. Naturlig nok er innbyggerne i bygda Skjelfjord mest involvert, men etter hvert i prosjektet blir andre utenfor bygda mer involvert. 2. Lokalt næringsliv; Et nyetablert aksjeselskap, reiselivsbedrift og en opplevelsesbedrift er involvert i prosjektet, og det avklares nærmere hva slags samarbeid det blir. I tillegg er flere bedrifter kjøpt inn som leverandører av varer og tjenester. 3. Investorer; En konkret lokal investor har bekreftet interesse, og det jobbes med flere for å få realisert et bygg med historisk senter og faglig innhold. 4. Fagmiljøer; Universitetet i Tromsø, Universitetet i Nordland, Museum Nord, Fortidsminnesforeningen i Nordland, diverse museum i England, Tyskland, Australia. 5. Potensielle tilflyttere; Det samarbeides med et ungt par som er tilflyttere med egen bedrift, og det legges opp til at flere skal kunne etablere virksomhet og samarbeide med prosjektet i videre faser. Rorbuanlegget i Skjelfjord skal kunne brukes også som startbolig for tilflyttere. Det blir også markedsført nye arbeidsplasser og studieplasser når senteret er realisert, for å stimulere tilflytting til bygda.
<p>Resultat som er oppnådd i form av aktiviteter eller tiltak</p>	<p>Jf. mål/delmål og status.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektet har skaffet frem betydelig med historisk dokumentasjon av hendelser under krigens første år, med hovedvekt på våren 1940. • Det er produsert faglige utredninger som viser historiske hendelser, anlegg og system knyttet til ulike epoker i Skjelfjord, og det er vurdert markedsmessig potensial for å realisere visning i samarbeid med

	<p>historiske fagmiljø og reiselivsnæringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er oppnådd muntlig avtale om tilgang til den unike samlingen foto og dokumenter etter Hartvik Sverdrup på Reine, som var sentral i Skjelfjord-dramaet i 1940. • Det er også avtale med Museum Nord Lofoten Krigsmuseum i Svolvær om dokumenter og effekter. • Det er videre etablert god kontakt med aktuelle fagmiljø, bl.a. Universitetet i Tromsø, avd. for marin arkeologi, Universitetet i Nordland, historieseksjonen samt Marinemuseet i Horten. • Kontakt med fagmyndighet er styrket gjennom dialogen med Flakstad kommune og kulturminneavdelingen i Nordland fylkeskommune. • På studietur til England og ved kontakt med bl.a. Australia har det blitt samlet inn uvurderlig historisk materiale. Dette gir grunnlag for bearbeiding, studier og visning i årene fremover. • Det er etablert samarbeid med et nydannet aksjeselskap som arbeider for etablering av rorbuanlegg, Skjelfjordheimen m.v. • Arkeolog er engasjert for å utvikle skiltplan og opplegg for tilrettelegging/ visning av historiske steder og hendelser. Dette skal følges opp i videre prosjekt etter bolystprosjektet. • Samarbeid og synergi med de andre to bolystprosjektene i Flakstad. • Generell mobilisering og samling omkring muligheter som ligger i lokal historie og historiske merker i naturen i Skjelfjord. Godt engasjement også utenfor bygda ift de muligheter og funn som avdekkes.
<p>Vurdering av framdrift i forhold til opprinnelig plan</p>	<p>a) Følger opprinnelig plan</p> <p>b) Forsinket pga. kompleks problemstilling, tidkrevende prosesser ift mange fagmiljø og etter hvert salg av aktuell fiskarbondegård (delprosjekt 3).</p> <p>c) Det er foretatt følgende justering</p>
<p>Oppnådde resultater Hvor geografisk konsentrert har prosjektet hatt/vil ha effekt? (Kryss av)</p>	<p>a) Helt lokal effekt x</p> <p>b) Effekten kommer innen flere kommune i regionen. x</p> <p>c) Effekten kommer i hele fylket</p> <p>d) Effekten kommer i eget og andre fylker</p> <p>e) Effekten kommer i eget fylke, andre fylker og/eller utenfor Norge x</p> <p>f) Vet ikke/ikke relevant</p>
<p>Kort beskrivelse av metodikk i prosjektet (max 250 ord)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppfølging av godt gjennomført forprosjekt. 2. Mobilisering og samarbeid med private, lokale bedrifter samt lag/foreninger om et felles bygdeløft har vist seg å være effektivt. 3. Aktiv prosjektgruppe med forankring i lokalmiljøet. Vi har beholdt ei lita prosjektgruppe, og heller knyttet opp andre personer etter behov ift konkrete spørsmål. 4. Tett samarbeid med kommunen. Flakstad kommune v. nærings- og utviklingssjefen forsøker å hente frem mulige synergieffekter med andre

	utviklingsprosjekt og markedsfører prosjektet bredt ift andre kommuner og nettverk. Flakstad er omstillingskommune, og har stort fokus på effektiv og kreativ innsats for nyskaping og utvikling.																											
Overføringsverdi for eksempel til andre lokalsamfunn	Mye av metodikken vil være aktuell for mange andre bygder og lokalsamfunn. Selv om Flakstad er en liten kystkommune med nokså ensidig næringsliv (hovednæring er fiskeri), så kan det sikkert være likheter med små kommuner for eksempel på innlandet som er avhengig av ei naturbasert hovednæring.																											
Ekstern kommunikasjon og deltakelse på samlinger med utgangspunkt i prosjektet	Hvilke samlinger har dere deltatt på i forbindelse med prosjektet? I starten av prosjektet var to fra prosjektgruppa på flere samlinger i regi av fylkeskommunen med tema LUK, bolyst eller tilflytting. Prosjektleder og ei fra prosjektgruppa deltok i studium i Prosessledelse i lokal samfunnsutvikling, i regi av fylkeskommunen og Utviklingskompetanse AS Omfattende kontakt med ulike fagmiljø, museum m.v. i flere land. Flere var i Skjelfjord på arrangement i 2010, og har holdt kontakten. Indirekte kontakt gjennom epost, Facebook-side og hjemmeside.																											
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Skjelfjord i tiden, regnskap per 31.12.2013</th> <th>Budsjett</th> <th>Regnskap *</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prosjektleder</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Innsamling dok, film. M.m.</td> <td>40</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>Arkitekt, web, opplæring</td> <td>30</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Tursti, info, rest. krigsminner</td> <td>30</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>Markedsføring, distribusjon, formidling</td> <td>40</td> <td>38</td> </tr> <tr> <td>Møter, reise, kjøring</td> <td>20</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Prosjektadm, rapport, regnskap</td> <td>10</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td></td> <td>220</td> <td>180</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Avrundet til hele tusen kr.</p> <p>Resten av prosjektet fullføres i 2014, så budsjettet er delt på to år. Underforbruket vil balanseres i det siste året.</p>	Skjelfjord i tiden, regnskap per 31.12.2013	Budsjett	Regnskap *	Prosjektleder	50	50	Innsamling dok, film. M.m.	40	31	Arkitekt, web, opplæring	30	26	Tursti, info, rest. krigsminner	30	16	Markedsføring, distribusjon, formidling	40	38	Møter, reise, kjøring	20	7	Prosjektadm, rapport, regnskap	10	12		220	180
Skjelfjord i tiden, regnskap per 31.12.2013	Budsjett	Regnskap *																										
Prosjektleder	50	50																										
Innsamling dok, film. M.m.	40	31																										
Arkitekt, web, opplæring	30	26																										
Tursti, info, rest. krigsminner	30	16																										
Markedsføring, distribusjon, formidling	40	38																										
Møter, reise, kjøring	20	7																										
Prosjektadm, rapport, regnskap	10	12																										
	220	180																										
Hvilke målsettinger i distrikts- og regionalpolitikken hører prosjektet inn under? (Sett kryss ved svaret, flere svar er mulig)	<table border="0"> <tbody> <tr> <td>a) Stabilisere eller øke befolkningen</td> <td style="text-align: right;">x</td> </tr> <tr> <td>b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser</td> <td style="text-align: right;">x</td> </tr> <tr> <td>c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer</td> <td></td> </tr> <tr> <td>d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne</td> <td style="text-align: right;">x</td> </tr> <tr> <td>e) Økt kompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen</td> <td style="text-align: right;">x</td> </tr> <tr> <td>f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, transporttiltak og breibånd)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>g) Styrke regionale sentra</td> <td></td> </tr> <tr> <td>h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter?</td> <td style="text-align: right;">x</td> </tr> <tr> <td>i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål?</td> <td style="text-align: right;">X</td> </tr> </tbody> </table>	a) Stabilisere eller øke befolkningen	x	b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser	x	c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer		d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne	x	e) Økt kompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen	x	f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, transporttiltak og breibånd)		g) Styrke regionale sentra		h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter?	x	i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål?	X									
a) Stabilisere eller øke befolkningen	x																											
b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser	x																											
c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer																												
d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne	x																											
e) Økt kompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen	x																											
f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, transporttiltak og breibånd)																												
g) Styrke regionale sentra																												
h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter?	x																											
i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål?	X																											

<p>Gi en kort omtal av hvordan arbeidet er tenkt videreført etter prosjektets slutt (maks 250 ord)</p>	<p>Når bolystprosjektet avsluttes skal det være etablert flere element som skal kunne drive videre helt eller delvis kommersielt.</p> <p>En betydelig del historisk dokumentasjon vil foreligge som grunnlag for videre utvikling og verdiskaping. Reiselivet med lokale bedrifter, Arctic Cruise Service og Destination Lofoten vil være aktuell i oppfølging og bruk av ulike tilbud.</p> <p>Det historiske senteret skal innarbeides med reiselivet som opplevelsestilbud i Lofoten. Samtidig skal det utvikles tilbud og aktivitet for studenter, forskere og andre interesserte som vil bruke anlegget. Rorbuanlegget vil drives av eget AS, og samarbeide med senteret og andre.</p> <p>Det skal sees etter potensial for nyskaping og lokal verdiskaping, og det kan bli aktive koblinger med samarbeid med landbruk og fiske ift arrangement og presentasjon av lokale råvarer og produkter. Skolene blir også koblet inn og blir brukere av historisk senter, utstillinger, vandringsveger og studierom.</p> <p>Ellers vil hele bygda og kommunen utfordres på å se mulighetene videre. En slik bygdemobilisering må gi resultater og anspore til å løse nye utfordringer. Dette er styrket gjennom prosjektet i 2013.</p>
---	---